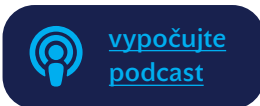

Rudolf Dobiáš

*1934

Faktografické úlohy:

1. Vysvetli skratky a pojmy:

PTP: _____

ŠTB: _____

skauting: _____

perzekúcia: _____

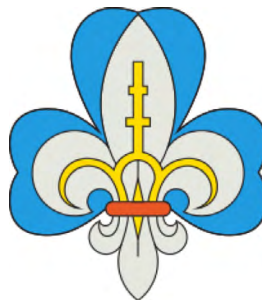
monster procesy: _____

konfident: _____

kádrový posudok: _____

Zdroj: www.skolske.sk

Logo skautingu

2. Pán Rudolf Dobiáš je známy slovenský spisovateľ.
Zisti, v ktorých dielach sa vracia k svojmu väzeniu a totalite.

Zdroj: www.literama.sk

Zdroj: www.diderot.sk

3. Z akých príčin boli ľudia považovaní za nepriateľov komunistického režimu? Poznáš niekoho zo svojho okolia, prípadne súčasnú známu osobnosť, ktorá by spĺňala toto kritérium a bola by prenasledovaná v období totality?

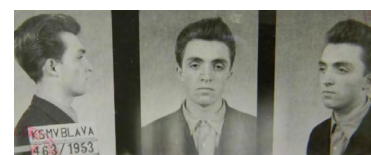
Úlohy vzťahujúce sa k príbehu:

1. V roku 1948 prebrala politickú moc v Československu Komunistická strana Československa. Komunisti sa rozhodli vytesniť náboženstvo zo života spoločnosti, preto veriacich prenasledovali a trestali. Rudolf so svojimi priateľmi zo skautingu s tým nesúhlasili.

Ako bojoval Rudolf Dobiáš proti prenasledovaniu katolíkov a kňazov v päťdesiatych rokoch 20. storočia? Aké postihy za to dostali?

2. Osemnásťročný Rudolf Dobiáš bol zatknutý len preto, že si dovoľil vyjadriť svoj názor.

Ako vyzerala jeho vyšetrovacía cela a ako prebiehalo vyšetrovanie? Je vôbec správne zatýkať ľudí za vyslovenie svojho názoru?

Zdroj: www.kns.sk

3. Pán Rudolf písal aj rozprávky. Spolu s Máriou Ďuričkovou ich obvinili, že cez rozprávky hlásajú idealistický svetonázor.

Zdroj: www.osvetazvolen.sk

Z čoho ich to obvinili? Kto to bola Mária Ďuričková? Poznáš jej diela? Aké rozprávky napísal Rudolf Dobiáš?

4. Mal si možnosť sa oboznámiť s básňou pána Rudolfa.

Doplň slová do básne „Neodoslaný list“. O čom bola? Kde ju Rudolf napísal?

NEODOSLANÝ LIST

Sám s vlastným krížom v _____
a preďaleko od neba,
písal som domov: _____
a ničoho mi netreba.
Keďže ma strážia _____,
nemusím sa báť o seba.
Viem, že to Boží mlyn ma melie
a premieňa ma _____.
Horúčka, čo mi blčí v tele,
je zasa božská pahreba,
aj štyri steny čisto biele
tým čistým Boha veľbia.
Naozaj, mama. Mám sa skvele,
len mi je _____.

Zdroj: <https://www.cas.sk/clanok/687376/spisovatel-rudolf-dobias-je-navrhnuty-na-nobelovu-cenu-kvoli-obrazku-trpel-sest-rokov-v-pekle/>

5. Jednu zo svojich básní pán Rudolf daroval aj Antonovi Srholcovi.

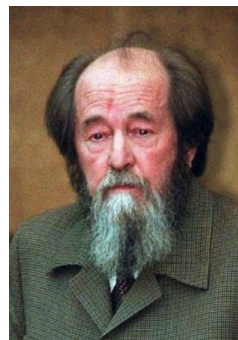
Kto to bol Anton Srholec? Aký mal vzťah ku komunistickej ideológii? Čím sa stal Anton Srholec známy?

Zdroj: www.pantarhei.sk

6. Literáta Rudolfa Dobiáša prezývajú aj slovenským Solženicynom.

Kto bol Solženicyn? Čo mal s Rudolfom spoločné?

Zdroj: www.aktuality.sk

7. Vlastnými slovami vysvetli posolstvo, ktorým sa Rudolf prihovára mladej generácii:

„Snažte sa svoj život žiť statočne, odvážne a iniciatívne a s veľkou vierou v budúcnosť, ktorú máte v rukách.“

Projektové úlohy, aktivity:

1. Pán Rudolf bol členom ilegálnej organizácie „Stráž ľudu“ a ich činnosť spočívala hlavne vo výrobe a vydávaní protikomunisticky ladených letákov. V rokoch 1950 – 1952 vyrobili asi 6 druhov letákov v náklade asi po 50 kusov. Keďže Rudolf býval v Trenčianskej Teplej a chodil na gymnázium do Trenčína, časť týchto letákov nechával vo vlaku, časť na rozličných miestach v parku alebo na staničných verejných toaletách. Keď mal Rudolf 19 rokov bol za túto činnosť zatknutý a v auguste 1954 odsúdený na osemnásťročné väzenie za protištátnu činnosť a *vlastizradu*.

V dnešnej dobe demokracie je samozrejmosťou, že môžeme hovoriť aj o tom, s čím v našej spoločnosti nesúhlasíme, pričom nám za to nehrozia žiadne sankcie.

Tvoja úloha:

Vyber si 1 vec, ktorá ťa trápi a hnevá v tvojom okolí (škola, obec, mesto, krajina, svet). Popíš, čo ti vadí, zadefinuj problém a navrhni 3 spôsoby, ako by bolo možné tento problém vyriešiť. Odprezentuj to.

2. Rudolf bol ako devätnásťročný odsúdený na 18 rokov väzenia a 7 rokov strávil ťažkou baníckou prácou v pracovných táboroch.

Tvoja úloha:

Predstav si, že si jedným zo spoluväzňov Rudolfa Dobiáša. Ako si myslíš, že by vyzeral tvoj deň? Z akých činností by sa podľa teba skladal? Vytvor denný rozvrh väzňa pracovného tábora od momentu keď vstane, až do momentu, keď ide spať

Zdroj: history.online.sk

3. Pán Rudolf sa musel na 7 rokov vzdať mnohých vecí – štúdiá na vysokej škole, rodiny, priateľov, slobody, mladosti.

Tvoja úloha:

Aj keď je tvoj a Rudolfov príbeh neporovnateľný, ty si sa počas pandémie Covid-19 musel tiež vzdať mnohých vecí. Čo ti chýbalo najviac? O čo si prišiel? Čo ti tento čas priniesol a čo vzal? Je možné to nejak dobehnúť/nahradiť?

4. V príbehu pamätníka si sa dozvedel, ako trávil pán Rudolf voľný čas na vojenčine.

Tvoja úloha:

Pouvažuj nad tým, čo tebe pomáha v ťažkých chvíľach (relax, šport, spoločnosť kamarátov, vychádzka do prírody, hra so psíkom). Priprav odporúčania (manuál) pre mladých ľudí, ako zvládať stres a náročné situácie v živote. Odprezentuj.